

- b) Upravljanje mjerama i postupcima u slučaju izvanrednih situacija na aerodromu, sukladno Planu za izvanredne situacije na aerodromu (Emergency plan);
- c) Pravila kretanja i/ili vožnje na operativnim površinama i za vrijeme približavanja zrakoplovu (Airsides Driver Training);
- d) Siguran prijevoz opasnih materija (Dangerous Goods Training);
- e) Granice ljudske sposobnosti, održavanje kondicije i timski rad (samo praktična vježba).

Navedeni predmeti odnose se na stručno osoblje koje obavlja poslove prihvata i otpreme, poslove protupožarne zaštite zrakoplova i aerodroma, poslove snabdijevanja zrakoplova gorivom i mazivom i ostale poslove od značaja za sigurnost zračne plovidbe."

Članak 24.

Ovlašteni centri za osposobljavanje i stručne osobe koje obavljaju poslove od značaja za sigurnost zračnog prometa dužni su, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ove Izmjene i dopune Pravilnika o stručnom osposobljavanju, potvrđama i odobrenjima stručnog osoblja koje obavlja poslove od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu, da usklade svoj rad sa ovim odredbama.

Članak 25.

Ovaj pravilnik stupa na snagu 8 (osam) dana od dana donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 1-3-02-2-286-1/15

26. ožujka 2015. godine

Banja Luka

Generalni ravnatelj

Dorđe Ratkovića, v. g.

Na osnovu člana 16. i 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02 i 102/09), člana 14. stav (1) i člana 42. Zakona o vazduhoplovstvu ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), generalni direktor Direkcije za civilno vazduhoplovstvo donosi

ПРАВИЛНИК О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О СТРУЧНОМ ОСПОСОБЉАВАЊУ, ПОТВРДАМА И ОДОБРЕЊИМА СТРУЧНОГ ОСОБЉА КОЈЕ ОБАВЉА ПОСЛОВЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА НА АЕРОДРОМУ

Члан 1.

У члану 2. тачка х) брише се у дијелу који гласи:

- х) "који израђује Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: ВНДСА)", остали дио текста остаје исти.

Члан 2.

- (1) У члану 7. став (4) мијења се и гласи:
- (4) Осposобљавање на радном мјесту вршиће се под надзором супервизора.
- (2) У члану 7. став (6) иза ријечи "теоретски" додају се ријечи ("писмено или усмено").

Члан 3.

У члану 8. став (2), ријеч "ВНДСА" се мијења у "Оператор".

Члан 4.

У члану 15. додаје се тачка д) која гласи:

- д) Инструктор из домена безбједности аеродрома.

Члан 5.

У члану 19. тачка а) мијења се и гласи:

- а) "ВСС или додипломски студиј (1 циклус -180 ECTS)".

Члан 6.

- (1) У члану 29. тачка а) мијења се и гласи:
 - а) најмање ВСС или додипломски студиј (1 циклус - 180 ECTS) друштвеног или техничког смјера.
- (2) У члану 29. у тачки б) иза ријечи обучености додају се ријечи: "за прихват и отпрему путника".
- (3) У члану 29. додаје се нова тачка ф) која гласи:
 - ф) најмање 2 године као предавач у Центру за обуку ваздухопловног стручног особља на аеродрому.

Члан 7.

У члану 30. став (2), под тачком а) иза ријечи метеорологије додају се ријечи: "и система контроле летења" а тачка под ф) се брише.

Члан 8.

- (1) У члану 31. став (2) под тачком а) у наставку текста иза ријечи "ваздухоплова" додају се ријечи: "која укључује познавање сигнализације рукама у случају опасности".
- (2) У члану 31. став (3) под тачком а) у наставку текста иза ријечи "сигнализација" додати слједеће: "и сигнализација у случају опасности".

Члан 9.

У члану 33. став (1) брише се тачка а).

Члан 10.

У члану 34. у ставу (3) додаје се нови став (4) који гласи:

- (4) "Послије прекида у раду дужег од годину дана (не/плаћено одсуство, прекид радног односа) потврда о обучености се суспендује, те су кандидати обавезни поново приступити полагању свих испита неопходних за стицање потврде о обучености".

Члан 11.

- У члану 37. додаје се став (2) који гласи:
- (2) У циљу квалитетног спровођења осposобљавања на радном мјесту, запослени у ватрогасно-спасилачкој служби морају најмање једном у години учествовати у спасавању унесређених (лутке) из макете ваздухоплова коју је захватио пожар, а једном у три године учествовати у гашењу пожара гдје је гориво под притиском на макети ваздухоплова.

Члан 12.

У члану 38. став (3), иза тачке е) додати и тачку и).

Члан 13.

У члану 39. став (3), иза ријечи "овога члана" додаје се: "и предмет Познавање подручја аеродрома и кодираних карата".

Члан 14.

- (1) У члану 40. став (2), иза ријечи "овога члана" додаје се: "и предмет Познавање подручја аеродрома и кодираних карата".
- (2) У члану 40. додаје се нови став (3) који гласи:
- (3) "Особље оператора, које је одређено за помоћно ватрогасно особље, а не поседује било коју потврду обучености приhvата и отпреме ваздухоплова, путника и ствари, обавезно је стећи одобрење за кретање по маневарским површинама у складу са чланом 51. Правилника."

Члан 15.

У члану 42. додаје се нови став (4) који гласи:

- (4) "Послије прекида у раду дужег од годину дана (не/плаћено одсуство, прекид радног односа) потврда о обучености се суспендује, те су кандидати обавезни

поново приступити полагању свих испита неопходних за стицање потврде о обучености".

Члан 16.

- (1) У члану 44. став (1) у тачки б) слово "Ц" се замјењује са словом "Е".
- (2) У члану 44. додаје се став (4) који гласи:
- (4) "Послове снабдијевања ваздухоплова горивом и мазивом на аеродрому врши правно лице које има склопљен уговор са оператором о обављању дјелатности или доказа о намјери да се исти склопи."

Члан 17.

- (1) У члану 48. додаје се став (4) који гласи:
- (4) "Послије прекида у раду дужег од 6 мјесеци (не/плаћено одсуство, прекид радног односа) потврда о обучености се суспендује, те су кандидати обавезни поново приступити полагању свих испита неопходних за стицање потврде о обучености".
- (2) У члану 48. додаје се став (5) који гласи:
- (5) "За све профиле који стичу потврду о обучености или одобрење, а односи се на послове: прихвата и отпреме, послове противпожарне заштите ваздухоплова и аеродрома, послове снабдијевања ваздухоплова горивом и мазивом и остале послове од значаја за безбједност ваздушне пловидбе, обавезно је полагање додатна два предмета, а то су:
 - Безбједност на ваздушној страни (Airside Safety Training); и
 - Људски фактор (Human Factor Training);"

Члан 18.

- (1) У члану 49. став (1) тачка б) се мијења и гласи:
 - б) "послови рада и кретања по платформи, маневарским површинама и одржавање објеката и инсталација".
- (2) У члану 49. став (1) додају се тачке:
 - ц) "послови управљања системом безбједности (SMS)";
 - д) "послови везани за контролу птица и дивљих животиња на аеродрому"
- (3) У члану 49. додаје се став (4) који гласи:
- (4) "Послови управљања системом безбједности (SMS) обухватају: спровођење, развијање, вођење и усмјеравање операција на аеродрому кроз систем SMS, вођење надзора (audit) безбједности итд. Стицање и обнављање одобрења детаљније је описано у члану 21. овога правилника".
- (4) У члану 49. додаје се став (5) који гласи:
- (5) "Послови везани за контролу птица и дивљих животиња на аеродрому обухватају: контролу птица и дивљих животиња, кроз предузимање сваке акције која се сматра потребном како би се имплементирала политика и на минимум свели удари птица и дивљих животиња на аеродрому. Акција укључује развој и примјену програма контроле животињског свијета на аеродрому. Стицање и обнављање одобрења детаљније је описано у члану 21. овога правилника".

Члан 19.

У члану 50. став (2) иза ријечи " ПТТ " додати ријечи: " safety менаџер".

Члан 20.

- (1) У члану 51. додаје се став (4) који гласи:
- (4) Стручно оспособљавање и полагање испита за стицање одобрења за послове управљања системом безбједности (SMS) обухвата следеће предмете:
 - а) Основе ваздухопловних прописа;

- б) Аеродромска инфраструктура и основе организације ваздушног саобраћаја на аеродрому;
- ц) Познавање ваздухопловне навигације, метеорологије и система контроле летења;
- д) Безбједност на ваздушној страни (Airside Safety Training) и Људски фактор (Human Factor Training);
- е) Обука за возаче на ваздушној страни (Airside Driver Training);
- ф) Управљање мјерама и поступцима у случају ванредних ситуација на аеродрому у складу са Планом за ванредне ситуације на аеродрому (Emergency plan).

- (2) У члану 51. додаје се став (5) који гласи:
- (5) У циљу продужења важности одобрења за послове управљања системом безбједности (SMS), потребно је полагати испит из предмета Аеродромска инфраструктура и основе организације ваздушног саобраћаја на аеродрому;
- (3) У члану 51. додаје се став (6) који гласи:
- (6) "Стручно оспособљавање и полагање испита за стицање одобрења за послове везане за контролу птица и дивљих животиња на аеродрому обухвата следеће предмете:
 - а) Основе ваздухопловних прописа;
 - б) Аеродромска инфраструктура и основе организације ваздушног саобраћаја на аеродрому;
 - ц) Познавање ваздухопловне навигације, метеорологије и система контроле летења;
 - д) Безбједност на ваздушној страни (Airside Safety Training);
 - е) Обука за возаче на ваздушној страни (Airside Driver Training);
 - ф) Управљање мјерама и поступцима у случају ванредних ситуација на аеродрому у складу са Планом за ванредне ситуације на аеродрому (Emergency plan).
 - г) Коришћење средстава и опреме за спречавање колизије ваздухоплова са птицама и дивљим животињама на аеродрому.
- (3) У члану 51. додаје се став (7) који гласи:
- (7) У циљу продужења важности одобрења за послове везане за контролу птица и дивљих животиња на аеродрому, потребно је полагати аеродромску инфраструктуру и основе организације ваздушног саобраћаја на аеродрому.
- (4) У члану 51. додаје се став (8) који гласи:
- (8) Сваке 3 (три) године треба извршити обнављање важности одобрења везаних за послове управљања системом безбједности (SMS) и контролу птица и дивљих животиња на аеродрому.

Члан 21.

У члану 72. став (1) ријечи "се могу суспендовати" замјењују се ријечима "суспендују се".

Члан 22.

ДИО ДВАНАЕСТИ – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ прелази у ДИО ТРИНАЕСТИ, док ДИО ДВАНАЕСТИ добија нови назив који гласи:

"ДИО ДВАНАЕСТИ - СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ ОБУКЕ"

Члан 23.

Специјалистичке обуке се спроводе периодично у циљу оспособљавања стручног особља по ужим специјалностима. Саставни дио специјалистичке обуке треба да обухвата додатне предмете, а то су:

- a) Прихват и отпрема путника, укључујући укрцај путника, путничке информације, помоћ путницима и путницима са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу;
- b) Управљање мјерама и поступцима у случају ванредних ситуација на аеродрому у складу са Планом за ванредне ситуације на аеродрому (Emergency plan);
- ц) Правила кретања и/или вожње на оперативним површинама и за вријеме приближавања ваздухоплову (Airside Driver Training);
- д) Безбједан превоз опасних материја (Dangerous Goods Training);
- е) Границе људске способности, одржавање кондиције и тимски рад (само практична вјежба).

Наведени предмети односе се на стручно особље које обавља послове прихвата и отпреме, послове противпожарне заштите ваздухоплова и аеродрома, послове снабдијевања ваздухоплова горивом и мазивом и остале послове од значаја за безбједност ваздушне пловидбе."

Члан 24.

Овлашћени центри за осposобљавање и стручна лица која обављају послове од значаја за безбједност ваздушног саобраћаја дужни су, у року од 6 мјесеци од дана ступања на снагу ове Измјене и допуне Правилника о стручном осposобљавању, потврдама и одобрењима стручног особља које обавља послове од значаја за безбједност ваздушног саобраћаја на аеродрому, да ускладе свој рад са овим одредбама.

Члан 25.

Овај правилник ступа на снагу 8 (осам) дана од дана доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 1-3-02-2-286-1/15

26. марта 2015. године

Бања Лука

Генерални директор

Ђорђе Ратковица, с. р.

Na osnovu člana 16. i 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02 i 102/09), člana 14. stav (1) i člana 42. Zakona o zrakoplovstvu ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo donosi

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O STRUČNOM OSPOBLJAVANJU, POTVRDAMA I ODOBRENJIMA STRUČNOG OSOBLJA KOJE OBAVLJA POSLOVE OD ZNAČAJA ZA SIGURNOST ZRAČNOG PROMETA NA AERODROMU

Члан 1.

У члану 2. таčka h) брише се у дијелу који гласи:

- h) "који израђује Дирекција за цивилно зракопловство Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: BHDCA)", остали дио текста остаје исти.

Члан 2.

- (1) У члану 7. став (4) мијенја се и гласи:
- (4) Осposобљавање на радном мјесту вршиће се под надзором supervizora.
- (2) У члану 7. став (6) иза ријечи "теоретски" додају се ријечи ("писмено или усмено").

Члан 3.

У члану 8. став (2), ријеч "BHDCA" се мијенја у "Operator".

Члан 4.

У члану 15. додаје се таčka d) која гласи:

- d) Инструктор из домена сигурности аеродрома.

Члан 5.

У члану 19. таčka a) мијенја се и гласи:

- a) "VSS или dodiplomski studij (1 ciklus - 180 ECTS)".

Члан 6.

- (1) У члану 29. таčka a) мијенја се и гласи:

- a) најмање VSS или dodiplomski studij (1 ciklus -180 ECTS) друштвеног или техничког смјера.

- (2) У члану 29. у таčki b) иза ријечи обучености додају се ријечи: "за прихват и отпрему путника".

- (3) У члану 29. додаје се нова таčka f) која гласи:

- f) најмање 2 године као предавач у Центру за обуку зракопловног стручног особља на аеродрому.

Члан 7.

У члану 30. став (2), под тачком a) иза ријечи метеорологије додају се ријечи:

- "i sistema kontrole letenja" a таčka под f) се брише.

Члан 8.

У члану 31. став (2) под тачком a) у наставку текста иза ријечи "зракoплова" додају се ријечи:

- (1) "која укључује познавање сигнализације рукама у случају опасности".

- (2) У члану 31. став (3) под тачком a) у наставку текста иза ријечи "signalizacija" dodati sljedeće:

- "i signalizacija u slučaju опасности".

Члан 9.

У члану 33. став (1) брише се таčka a).

Члан 10.

У члану 34. у ставу (3) додаје се нови став (4) који гласи:

- (4) "Poslije prekida u radu dužeg od godinu dana (ne/plaćeno odsustvo, prekid radnog odnosa) potvrda o obučenosti se suspenduje, te su kandidati obavezni ponovo pristupiti polaganju svih ispita neophodnih za sticanje potvrde o obučenosti".

Члан 11.

У члану 37. додаје се став (2) који гласи:

- (2) У циљу квалитетног спровођења осposобљавања на радном мјесту, запослени у ватрогасно-спасилачкој служби морају најмање једном у години учествовати у спаšаванју унесрећених (lutke) из макете зракoплова коју је захватио пожар, а једном у три године учествовати у гашенију пожара гдје је гориво под притиском на макети зракoплова.

Члан 12.

У члану 38. став (3), иза таčke e) dodati i таčku i).

Члан 13.

У члану 39. став (3), иза ријечи "овога члана" додаје се:

- "i предмет Познавање подручја аеродрома и кодираних карата".

Члан 14.

- (1) У члану 40. став (2), иза ријечи "овога члана" додаје се:

- "i предмет Познавање подручја аеродрома и кодираних карата".

- (2) У члану 40. додаје се нови став (3) који гласи:

- (3) "Osoblje operatora, koje je određeno za pomoćno vatrogasno osoblje, a ne posjeduje bilo koju potvrdu obučenosti prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i stvari, obavezno je steći odobrenje za kretanje po manevarskim površinama u skladu sa članom 51. Pravilnika."

Члан 15.

У члану 42. додаје се нови став (4) који гласи: